

FOR
Freedom
AND
Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco,
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg, Denver,

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY MORNING, APRIL 20, 1979

NO. 47

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

Indianapolis, Florida, Ely, Pueblo, Rock Springs, all Ohio

LET TO LXXXI — Vol. LXXXI

PRIMORSKI ROJAKI, DOBRODOŠLI V CLEVELANDU!

Včeraj zgodaj zjutraj sta priletela preko New Yorka in Cincinatija v Cleveland dramatski odsek prosvetnega društva "Standrež", znane, delovne skupine goriških Slovencev, ki bo nočjo ob 7.30 podala v farni dvorani pr Sv. Vidu veselostno igro "Komedija o komediji", ter ansambel "Lojze Hlede", ki bo priredil v nedeljo popoldne ob pol štirih koncert narodnih in poljudnih pesmi v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue.

Obema skupinama, ki sta prišli prvi gostovati iz dela Slovenske Primorske pod Italijo v Ameriko, želimo obilo uspeha, prijetnega bivanja med nami in jima kličemo: DOBRODOŠLI V AMERIŠKI SLOVENSKI METROPOLI!

Lep sprejem goriških rojakov v New Yorku

NEW YORK, N.Y. — Goriške rojake, ki jih vodi č. g. dr. Kazimir Humar in ki bodo nastopili z igro in koncerti v Clevelandu, New Yorku in Fairfieldu, so pozdravili na letališču JFK in La Guardia v New Yorku rev. Richard Rogan, župnik cerkve sv. Cirila na Osmi, g. Simon Kregar, tajnik Lige slovenskih Amerikanov, družina Saksidova in ga. Miriam Pezdirc. Iz Connecticuta sta prišla g. Anton Malenšek in g. Vlado Vavpetič, ki vodita priprave za nastop goriških gostov v Fairfieldu. Rojaka od fare Sv. Križa sta prinesla šop rdečih nageljev v pozdrav.

Tri ure med prihodom iz Evrope in odhodom v Cleveland so minule v prisrčnem razgovoru, ob obujanju spominov na Primorsko in v upanju, da bo gostovanje utrdilo slovenstvo v naši deželi.

Gallusovi koncerti, gostovanje Hledetovega ansambla, Standreške prosvete in koroški tečaj za našo mladino so dokazi, da zna slovenska Amerika ustvariti vezi z domovino onkraj morja v obojestransko obogatitev in ohranjanje slovenskih vrednot.

Goriškim rojakom želimo prijeten čas med nami!

S.K.

Papež za ohranilev katoliških šol v ZDA

Katoliške šole naj ostanejo kot privilegirano sredstvo katoliške v z g o j e, pravi sv. oče v poslanici Narodni katoliški vzgojni zvezni.

RIM, It. — Papež Janez Pavel II., je v posebni poslanici Narodni katoliški vzgojni zvezni v ZDA poudaril potrebo po ohranitvi katoliških šol v ZDA. "Katoliške šole morajo ostati kot privilegirano sredstvo katoliške vzgoje v Ameriki," pravi papež v poslanici, ki jo je poslal omenjeni zvezni, ki ima glavni stan v Philadelphia.

Njegovi predniki na Petrovem stolu, pravi papež Janez Pavel II., so razvili tri načela — vrednost katoliških šol, važnost katoliških učiteljev in vzgojiteljev in prirodo katoliške vzgoje same — on hoče temu dodati še lastno priznanje in nado po novi pobudi katoliški vzgoji po vsem obširnem področju Združenih držav Amerike.

Papež pravi, da je katoliško šolstvo "kot sredstvo apostolata vredno največjih žrtev".

Papež bo obiskal Avstrijo

TURIN, It. — Tukajšnji katoliški list La Gazzetta del Popolo je prinesel poročilo, da namestava papež Janez Pavel II. obiskati v letosnjem septembri Avstrijo.

VREME

Večinoma sončno z najvišjo temperaturo okoli 64 F (18 C), ruanju, vendar je bilo skupno proti večeru in ponoci postopna število novih hiš, začetih v letošnjem marcu, za 11% manjše sti dežja jutri.

Hudo deževje zavrlje reševanje na potresnem področju v Jugoslaviji

TITOGRAD, Jug. — Hudo deževje je v torek zavrlje reševanje in dostavo pomoči žrtvam potresa, ki je napravil obsežno uničenje preteklo nedeljo. Več močnejših sulkov je bilo še tudi v pondeljek in v torek, toda niso povzročili nobenih novih človeških žrtev.

Vojške enote so prišle na kraj nesreče delno že v nedeljic in skušale obnoviti prometne zveze. Ceste so bile na več krajin močno poškodovane, obalna cesta je ponekod enostavno zdrsela v morje. Potres je uničil tudi več mostov in nasipov.

Za prvo silo so promet usmerili na stare, ozke gorske poti, ki vežejo obalna naselja z notra njostjo.

Reka Bojana, ki teče iz Skadarskega jezera, je delno spreminila svojo smer in poplavila obsežno področje. Potres je naj hujše prizadel obalna naselja ob Budve preko Bara do Ulcinja.

Povečana gospodarska dejavnost v marcu

WASHINGTON, D.C. — Tovarne v ZDA so bile v marcu letos bolj zaposlene kot februarju in januarju. Uporaba celotne zmogljivosti tovarne se je od februarja, ko je bila na 85.9%, dvignila v marcu na 86.3% zmogljivosti, četudi so govorili o zastajanju gospodarske dejavnosti, ki bi naj zavrlje divajočo inflacijo.

Povečana dejavnost se je pokazala tudi v gradbeni industriji. V marcu so začeli graditi kar 30% več novih hiš kot v februarju in ponoc postopna število novih hiš, začetih v letošnjem marcu, za 11% manjše od onega v lanskem marcu.

Brežnjev in Kosygin ostaneta na položajih

Vrhovni sovet je izvolil Brežnjeva in Kosygina na sedanja vodilna položaja za novih pet let.

MOSKVA, ZSSR. — Leonid I. Brežnjev je izgledal precej šibek na zasedanju Vrhovnega sovjeta, ki ga je izvolil za novih pet let za predsednika ZSSR. Po lastni ponovni izvolitvi je Brežnjev predložil A. Kosyginu za predsednika vlade ZSSR novo poslovno dobo. Tudi ta je bil soglasno izvoljen. Tako je v tem pogledu v vodstvu ZSSR bilo vse pri starem, četudi so preje nekateri ugibali, da bi Kosygin ugnal biti "potisnjenski" proti vrhu za predsednika Sovjetske zveze, ki nima pri vodenju te veliko besede.

Leonid I. Brežnjev ima odločilno besedo kot glavni tajnik Komunistične partije. Njen Centralni komitet je pred zasedanjem Vrhovnega sovjeta sprejel vse predloge in skele, ki so bili nato temu predloženi v formalno glasovanje.

Za enkrat ni prišlo v vodstvu Sovjetske zveze do nobenih večjih sprememb, četudi je bilo zdravstveno stanje Brežnjeva v zadnjih tednih zelo kocljivo; menda so se že pripravljali na njegovo smrt in izdelali načrt za njegovo nasledstvo, ko se mu je obrnil na boljše.

Mondale zagotovil
Norveško v pogledu
državne varnosti

OSLO, Nor. — Podpredsednik ZDA Walter F. Mondale je pred prazniki obiskal Nizozemsko, prebil prazniki v Mundaleju na Norveškem, od koder so njegovi predniki prišli v ZDA, pa se nato razgovarjal z vodnikami Norveške kot predstavnik ZDA.

Posebej je zagotovil Norveško v pogledu njene varnosti, ko je pri preteklem letu prišlo do trenja in sporov med njo in Sovjetsko zvezo v Barentskem morju, na Spitzbergh in na skupni meji.

Sovjetska zveza je okreplila svoje vojaške sile na polotoku Koli, kjer ima kratko kopno mejo z Norveško. Mondale je obljubil v imenu ZDA polno podporo Norveški, članici NATO.

Handelov Mesija podan prič v 60 letih v SZ

MOSKVA, ZSSR. — Preteklieden je bil prvič po revolucionu leta 1917 podan v Sovjetski zvezi Handelov oratorij Mesija. Zbor moskovskega konzervatorija je pel mogočno skladbo v nemščini in v priredbi Mozart.

Presenečeni poslušalci, ki so napolnili dvorano, so v deželi, kjer je brezobstojo nekaka uradna vera, slišali peti zbor: "Gospod naj vladá za vedno in vedno..." in soprano: "Jaz vem, da moj Odrešenik živi" ter duet "O smrt, kje je tvoje želo? O grob, kje je tvoja zmaga?"

V okviru nove večje sproščnosti v kulturni dejavnosti so v Moskvi v letošnji glasbeni sezoni slišali tudi Verdijev in Mozartov "Requiem". To, pravijo, ne smemo smatrati kot kako željo po religiozni glasbi v Sovjetski zvezni.

VSA GLAVNA Vprašanja SALT II SO RAZREŠENA

Vladni viri pravijo, da so vsa glavna vprašanja v poganjih med ZDA in Sovjetsko zvezo oomejiti strateškega orožja rešena in sporazum dosežen. Treba je doseči sporazum le še v nekaterih manjših tehničnih vprašanjih. Sporazum naj bi bil podpisani prihodnji mesec na Dunaju ali v Švicarski Ženevi.

WASHINGTON, D.C. — Vesti iz vladnih virov pravijo, da sta državni tajnik Cyrus Vance in sovjetski poslanik Anatoli Dobrinin dosegli sporazum o vseh važnih vprašanjih oomejiti jedrskega strateškega orožja (SALT II) in da ni več nobnih ovir za podpis sporazuma.

Obrambni tajnik Harold Brown je izjavil, da adm. Turner niso "prav razumeli", in trdil, da bo mogoče izgubo opozvališč v Iranu popolnoma nadomestiti, že v enem letu, se pravi, v času, ko bo pogodba oborenja in bo stopila v veljavo.

WASHINGTON, D.C. — V isti seji se je poročalo na tajni odbora, da se je v tem sejih omejiti na vse vprašanja v pogodbi SALT II. Cetudi je poročalo na tajni odbora, da se je v tem sejih omejiti na vse vprašanja v pogodbi SALT II.

Sestanek Carterja in Brežnjeva prihodnji mesec. Kdaj se bo sestanek obe vodnikov vršil in kje, o tem se morata obe strani še dogovoriti. Prvotno je bilo predvideno, da bo Brežnjev prišel v ZDA in da bo sporazum podpisani v Washingtonu ali pa celo v Camp David. Ko se je zdravstveno stanje Brežnjeva poslabšalo in so njegovi zdravnički prišli do zaključka, da mož ne sme potovati z letalom, je Moskva skušala pridobiti Carterja za obisk v Sovjetski zvezni, kjer bi naj podpisal sporazum SALT II.

Bela hiša je to vabilo odprtih, ker je po obisku Nixona in Forda v Sovjetski zvezni sedaj vrsta na sovjetskem vodniku, da vrne obisk v ZDA. Na zatrjevanja, da Brežnjev res ne more na nobeno težko dolgo pot, so v Beli hiši menda pristali na to, da se sestanek vrši v svobodnem delu Evrope. Kremelj bi ga imel najrajše na Dunaju, ki ni daleč od sovjetskih satelitskih meja, kjer sta se pred leti se stala J. F. Kennedy in Nikita Hruščev. Bela hiša se bolj naroči na boljše.

Sporazum v modernizaciji raket

Po podatkih iz Obrambnega tajništva sta se Vance in Dobrinin sporazumela o tem, v kolikor je mogoče izkoristiti sodelovanje med Sovjetsko zvezno in ZDA.

Izločitev satelitov lovcev iz vesolja je važna za uspešno in nemoteno delo izvidniških satelitov, ki so glavno sredstvo nadziranja izvajanja določil sporazuma SALT I in bodo tudi glavno sredstvo nadziranja nad izvajanjem določil SALT II.

Dobronin in Vance naj bi ojemila vsako spremembo v velikosti in vzdoljenosti raket na največ 5%. Obliko besedilu tega sporazuma bodo dali zastopniki obe strani v Ženevi, ki so odgovorni za besedilo pogodbe.

Sporazum, ki sta ga dosegli Vance in Dobrinin, mora biti pregledan in odobren od vlad oba držav, predno bo končno pripravljen za podpis. V Pentagonu pravijo, da bo ameriški satelit lovec, daleč popolnoma nadzirati in učinkovitejši od sovjetskega, gotov in pripravljen za uporabo v letu 1981, če ne bo sporazum s Sovjetsko zvezno za to program omejil ali ustavil.

Kalifornija vodi v pridelovanju hrane

SACRAMENTO, Kalif. — V pridelovanju živeža vodi Kalifornija v okoli 40 pridelovalnic, na tudi v skupinem pridelku je opozvališč ne bo mogoče po pred vsemi ostalimi državami polnoma nadomestiti do leta 1983. ZDA.

Iz Clevelandu in okolice

Bela nedelja

Ta nedelja je "Bela nedelja" ali malo velika noč, kot smo jo tudi nazivali. Od vstajenjskega praznika so ostale žagnane dobrote in čista, v milosti prerojenja srca, da je bila tudi Bela nedelja vesela in blagoslovljena. Lepo jo praznujmo!

Družabni večer

Tabor, društvo slovenskih protikomunističnih borcev priredi svoj vsakoletni pomladni družabni večer jutri, v soboto v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Za ples bodo igrali Veseli Slovenci. Vsi vabljeni!

Igra pri Sv. Vidu

Igralska skupina "Standrež" z Goriškega poda noč ob osmih v svetovidskem auditoriju igro "Komедija o komediji". Vsi prijavljenci vabljeni!

Koncert

Slovenski ansambel "Lojze Hlede" z Goriškega gostuje s koncertom v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue ob nedeljo popoldne ob pol štirih. Vsi vabljeni!

Letna seja

Zveza Oltarnih društev, Cleveland ima svojo letno, glavno sejo to nedeljo, 22. aprila, ob dveh popoldne v šolski dvorani pri Mariji Vnebovzetji. Vse odbornice, zastopnice in članice vabljeni k temu važnemu sestanku!

Slovakov koncert

Moški zbor Slovan priredi to nedeljo svoj vsakoletni Pomladanski koncert v Slovenskem društvenem domu na Recher Avenue. Zacetek ob štirih popoldne. Po koncertu zabava in ples.

Je kdo našel

Preteklo sredo je bila zgubljena aktovka nekje na Cornelija ali E. 74. cesti, ali na Hecker in Renna. Če jo je kdo našel, je prosen, da jo odda v Ameriški Domovini ali v Baragovem domu.

Zadušnica

Prihodnji ponedeljek ob 7.45 zjutraj bo v cerkvi Marije Vnebovzetje zadušnica za pokojno Alice Yerak ob 15. obletnici njenе smrti.

Upokojenci vabi

Klub slovenskih upokojencev za seniorsko področje vabi na večerjo v SND na St. Clair Avenue v nedeljo, 29. aprila, ob štirih popoldne.

Na srujakovo

Fara Marije Vnebovzetje priredi v nedeljo, 29. aprila t.i. srujakovo večerjo v Slovenskem domu na Holmes Avenue, ob štirih do pol šestih popoldne. Ves čisti dobiček gre v korist Slovenskega starostnega doma na Neff Road. Vstopnice so po 87. Kupite jih lahko po v

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

6117 ST. CLAIR AVE. — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (ISSN 0164-680X)

James V. Debevec — Owner, Publisher

Published Mon., Wed., Fri., except holidays and last two weeks in July

NAROČNINA:

Združene države:
\$28.00 na leto; \$14.00 za pol leta; \$8.00 za 3 meseca
Kanada in delo izven Združenih držav:
\$40.00 na leto; \$25.00 za pol leta; \$15.00 za 3 meseca
Poštna izdaja \$10.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States: \$28.00 per year; \$14.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries: \$40.00 per year; \$25.00 for 6 months; \$15.00 for three months
FRIDAYS ONLY: \$18.00 per year—Canada and Foreign: \$15.00 a year

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

No. 47 Friday, April 20, 1979

Usoda Kurдов

Vsakega toliko časa se pojavi v časopisu po svetu vesti o Kurdih, ki se v obupnem položaju zopet in zopet z orožjem v roki dvignejo zoper svoje tlačitelje, da bi si priborili svobodo in neodvisnost od tujih gospodarjev. Za časa islamske revolucije v Iranu, ki je odpihnila šaha Mohameda Rezo Pahlevija s perzijskega prestola, je zavralo tudi med Kurdi, živečimi v območju iranske države, in njihova žalostna usoda je zopet našla pot v svetovno časopis.

Kurdi so posebna, samosvoja narodna, ljudska ali plemenska skupina, ki se ne prišteva ne k Perzijcem, ne k Arabcem in ne k Turkom, za svojo rodno zemljo in domovino proglaša ozemlje, že dolgo, dolgo dobo razdeljeno med druge države, kjer Kurde ali enostavno prištevajo državnemu narodu ali pa jih obravnavajo kot narodno manjšino. Kurdi danes pripadajo kar petim državam, Iranu, Iraku, Siriji, Turčiji in Sovjetski zvezi. Njihova domovina se razteza po zelo goratem ozemlju, kjer se križajo državne meje in jih razkosavajo, da se ne morejo kot narodna celota boriti za svoje pravice. Tu živijo že tisočletja, saj jih že nekaj sto let pred Kristusovim rojstvom omenja grški pisec in rojak Ksenofon; so torej pristni, avtohtoni prebivalci razsežne, gorate pokrajine, ki jo imenujejo Kurdistan.

Vsa dolga stoletja se Kurdi z orožjem borijo in bježijo za neodvisen, samoupraven Kurdistan, pa ga do danes niso dosegli. Za kratko dobo jim je l. 1947 uspelo ustanoviti kurdske republiko, pa jo je iranska armada v krvi zadušila in 20 voditeljev obesila. Ko so l. 1974 v sporu med Iranom in Irakom na namig perzijskega šaha Reze Pahlevija Kurdi spet zagrabili za orožje, tokrat na ozemlju Iraka, jih je v odločilnem trenutku šah pustil na cedilu, nakar jih je Irak v svojo vojsko razbil in prisilil k pobegu tisoče in tisoče revnih ljudi peš in z mulami čez visoke gore. Takrat je imel svoje prste pri stvari tudi tedanjí ameriški tajnik Kissinger, kateremu je javno mnenie očitalo trdo neobčutljivost.

Koliko vseh Kurdov v resnicí je, pa je težko točno določiti; nekateri listi pišejo, da jih je vseh skupaj blizu 14 milijonov, vendar se zdi, da je številka previsoka. Morda bolj zanesljiva je ocenitev, da jih je na državnem ozemlju Irana nad 2 milijona, morda celo do 4 milijonov, in so tu najbolj strnjeno naseljeni, kaže tudi, da so najbolj solidno organizirani. Podeželskega ljudstva vsakdanje življenje je devolj ubogo, ko s s svojimi čredami premikajo po gorskih hrbtih od pašnika do pašnika in živijo v revnih šotorih, kjer si pripovedujejo zgodbe o slavnih hrabrih dejanjih svojih prednikov in sanjajo spričo tujih oblasti o svobodi in samostojnosti. Iz vsega se da sklepati, da so Kurdi ena najbolj zapostavljenih in zatiranih narodnih skupin na svetu.

Ni torej nikako čudo, da kurdske voditelji izkoristijo vsako priložnost, kako bi svoj bedni položaj izboljšali s tem, da se osvobodijo tujih nadvlade in si svoje narodno življenje krojijo sami po svojem prepričanju. Revolucija iranskega islamskega državca Homeinija jim je prišla prav, da so se pridružili revolucionarnemu pokretu za odstavitev in izgon šaha Reze Pahlevija, ki jim ni bil voljan priznati niti najosnovnejših narodnih pravic, pa v upanju, da bo verski voditelj imel več posluha za izpolnitve njihove zahteve po samoupravni avtonomiji kurdske pokrajine znotraj iranskih meja. Taka rešitev bi zanje pomenila jedro in osnutek kurdske samostojnosti, ki bi se kasneje raztegnila tudi na ozemlja s kurdskim prebivalstvom onstran iranske meje v Iraku, Siriji in Turčiji.

Poročila zadnjega časa vedo povedati, da so pri Homeiniju sprva naletela na gluha ušesa. Reči pa je takoj treba, da so v svojem revolucionarnem razpoloženju kurdske vodniki zahtevali od osrednje iranske revolucionarne oblasti — ne avtonomije, marveč — orožje. Ker jim ni bilo ustrezeno, so napadli v glavnem kurdske mestu Sanandaj policijsko vojašnico in se polastili njene orožje. Potem so naskočili tudi vojašnico iranske armade in s številnimi izgubami deloma dosegli isto. Kazno je, da so se Kurdi v stoletnem oboroženem boju za svoje pravice bolj navadili uporabljati v spornih zadevah orožje kot pogajanja.

Ayatolah Homeini in njegova vlada se zavedata resnosti položaja v Kurdistangu in sta doslej skušala pomirjevalno vlivati. Homeini je izdal proglaš, kjer je trdil, da so tisti, ki napadajo vojašnice, nasprotniki islamu, in da tisti, ki vojašnice branijo, v resnici branijo islam. Dodal je dobesedno: "Mi vsi smo del enega naroda in enega edinega korana." Da-lí kurdske voditelji delijo z njim isto prepričanje, je veliko vprašanje, čeprav so tudi Kurdi islamske vere, a druge verske ločine (sekte) kot Perzijanci.

Skoraj ne more biti dvoma, da so voditelji kurdske etnične skupnosti trdno prepričani, da je z iransko revolucijo napočil čas za pridobitev prve etape v uredničenju stoletnih sanj o narodni neodvisnosti. Očividno so odločeni za ta ideal boriti se z orožjem, če ga mirnim potom ni mogoče dosegči. Da je položaj v Iranu zanje resnično ugoden, je res. Če bodo izšli iz njega zmagovali, je drugo vprašanje. Znaki kažejo, da morda bodo, iranska armada je že izpustila kurdske ujetnike, prvič je imenovan za generalnega guvernerja Kurdistana Kurd Yunesi, s podoblastilom, da nastavi upravo in varnostne čete ter uvede v lokalne šole kurdske jezik. To so kar lepi uspehi, tako da Kurdi ne bodo mogli več reči, da so — brez voditeljev.

Njihova usoda je slej ko prej negotova in je malo izgledov, da bi dosegli združitev vsega naroda v enotni lastni neodvisni domovini. In vendar imajo do nje isto pravico kot Palestinci.

L. P.

BESEDA IZ NARODA**Ni Ga več tukaj!**

CLEVELAND, O. — Te dni sem biral v nekem poročilu: "Ni prav, če je maša vedno kratka, če je maša vedno tiha, če se pri maši mudi, in da se je za mašo vredno potruditi." Tako tudi pri Sv. Vidu razumevamo božjo službo in kar dve uri je trajalo Vstajenjsko slavlje ob 6. uri zjutra na Veliko noč, kamor nas je vabilo pritravanje zvonov že pol ure pred pričetkom.

Vso slovesnost je vodil g. župnik Edward Pevec v slovenskem jeziku, le ena pridiga je bila med mašo v angleščini, ker je bil navozko veliko mladine, ki ima že precejšnje težave z razumevanjem slovenske besede. S trikratnim napevom Aleluja, se je razval po cerkvi lepa procesija, križ s spremstvom dveh ministrantov z lučmi, farno bandero — sv. Vid, prosi za nas! belo blečene deklice, bandero Oltarnega društva, ministranti, kip Vstalega Zveličarja, ki so ga nosili fantje v narodnih nošah, duhovščina in čato nebo, pod katerim je monštranco nesel župnik Pevec, v kateri je bila starši umrli. Tačko je bilo njegovo življenje odvisno od njegovih bližnjih sorodnikov. Vendar mu je kot bistremu in nadarenemu dečku posrečilo, da se je primerno izobrazil. Vse to je Marjan Jakopiču prav prišlo, da je lahko mnogo pisal in delal za svoj narod. Zlasti uspešno delo je vršil za Mohorjevo družbo v Celovcu in za slovenske dijake, ki obiskujejo tamkajšnjo slovensko gimnazijo. On je bil iznajdljiv in sposoben, da je znal Slovence pridobiti, da so finančno podprtli naše koroške študente. Marjan Jakopiča pogrešamo, ker je po njegovem odhodu med nami nastala praznina, ki jo bo težko izpolnil.

Marjan Jakopič je bil velik ljubitelj našega svetniškega katedra Friderika Baraga. Mnogo je o njem pisal in delal na tem, da bi ga čimprej imeli na oltarju. Zato ga bo Baragova zveza pogrešala in v dolžnosti si štejemo, da se ga v molitvi spomnimo.

Marjan Jakopič je odšel domov k svojem Očetom, ki ga je ljubil in za njega delal, neozira-

je na težave, ki so ga zaradi tege v življenju dolele.

slovenske prireditve redkejše, ker ni med nami več prave skupnosti in dovolj idealistov.

Marjan Jakopič smo večkrat slišali govoriti na naši slovenski radio oddaji. Zlasti nam je lepo govoril v času velikonočnih praznikov. Znal nam je lepo povedati o pripravah na velikonočne praznike in običaje, ki smo se jih držali.

Ko je bil Marjan otrok, so mu starši umrli. Tačko je bilo njegovo življenje odvisno od njegovih bližnjih sorodnikov. Vendar mu je kot bistremu in nadarenemu dečku posrečilo, da se je primerno izobrazil. Vse to je Marjan Jakopiču prav prišlo,

da je lahko mnogo pisal in delal za svoj narod. Zlasti uspešno delo je vršil za Mohorjevo družbo v Celovcu in za slovenske dijake, ki obiskujejo tamkajšnjo slovensko gimnazijo. On je bil iznajdljiv in sposoben, da je znal Slovence pridobiti, da so finančno podprtli naše koroške študente. Marjan Jakopiča pogrešamo, ker je po njegovem odhodu med nami nastala praznina, ki jo bo težko izpolnil.

Marjan Jakopič je bil velik ljubitelj našega svetniškega katedra Friderika Baraga. Mnogo je o njem pisal in delal na tem, da bi ga čimprej imeli na oltarju. Zato ga bo Baragova zveza pogrešala in v dolžnosti si štejemo, da se ga v molitvi spomnimo.

Marjan Jakopič je odšel domov k svojem Očetom, ki ga je ljubil in za njega delal, neozira-

je na težave, ki so ga zaradi tege v življenju dolele.

Jože Vrtačnik

Slovenski dom v Parizu

PARIZ, Fr. — V soboto, 11. februarja, so prisli prvi prostovoljci, eni so začeli razdirati hiši, kar je bilo treba razdirati da so zidari, vodni in plinski instalaterji ter električar. 15. februarja lahko začeli z delom drugi — Karlo in Bojcie — pa se lotila barvanja sob v pravem nadstropju, 14. februarja pa so pripeljali mavčne plošče, ki jih je prisrkbel rojak Ivan.

Ce ni kdo hotel s srcem, sodelovati, se je mogel morda celo dolgočasiti in se druge motiti. Včasih opažamo v zadnjem času pomanjkanje zavesti, da je cerkev hiša božja, hiša molitve. Kar je še za gledališče manj primerno in ne lepo, gotovo ne spada v cerkev, ako tudi v njej biva sama božja Ljubezen.

Janez Ovsenik

CLEVELAND, O. — V času velikonočnih praznikov je minilo eno leto, odkar nas je za vedno zapustil spoštovanji in dečki Marjan Jakopič. On ni poznal počitka, vedno je delal kot čebelica za dobrorabit našega naroda in katoliške ideje. Mislim, da ni bilo slovenske prireditve, kjer ne bi bilo Marjanja Jakopiča zraven. V zadnjih letih so

nese v velikem loncu, katerega potem skupaj izpraznimo.

Naš podjetnik Franc Turšič, ki je prevzel odgovornost za vse dela, pridno skrbi, da so dela dobro izvršena.

Ko bodo zidarska in instalaterska dela v hiši končana, kar bo kmalu, in ko se bo posušilo, bo treba vse s prostovoljnimi delom pobarvati in počistiti, kjer bodo prisle na vrsto naše žene in dekleta, ki že nestropno čakajo, da jim moški odstopijo mesto.

Potem bo pa seveda treba hišo opremiti, da bomo lahko preseleli tja pisarno. Istočasno bomo morali vse razdreti v bivsi delavni, da bomo tudi tam lahko začeli z deli, kjer bomo imeli za potrebna sredstva.

Zaskrbljena sta zlasti blagajnik in predsednik, ko je treba plačati delavce in poravnati nabavne račune, za kar je potreben denar in spet denar, zraven pa moramo misliti še na povrnitev posoil.

Darove za Slovenski dom v Parizu pošiljajte na poštni čekovni račun:

C.C.P. PARIS 19285 O 4 F
MISSION CATHOLIQUE
SLOVENE
7, rue Guetenberg
75015 PARIS

ali pa bančne čeke na isti naslov ali pa zrocite svoj dar našim poštenikom.

Tiskovni sklad A.D.

V Tiskovni sklad AD so od zadnjic darovali:

Stanley Rus, ... \$10.00

Wickliffe, O. 2.00

Vladimir J. Rus, ... 2.00

Cleveland, O. 2.00

August Petrovek, ... 1.00

Walpole, Mass. 2.00

Ignac Fortuna, ... 2.00

Oshawa, Ont. 2.00

Joseph Balazic, ... 2.00

Willowick, O. 2.00

Jože Bojc, ... 2.00

Cleveland, O. 2.00

Jennie Stefanie, ... 2.00

Cleveland, O. 2.00

Florian Oseli, ... 5.00

Etobicoke, Ont. 2.00

Terezija Zelko, ... 2.00

Cleveland, O. 2.00

Frank Zevnik, ... 2.00

Cleveland, O. 2.00

Anna Frangeš, ... 10.00

Cleveland, O. 2.00

Frank Sterle, ... 100.00

Cleveland, O. 2.00

Mary E. Polutnik, ... 5.00

Amherst, O. 2.00

Joseph Ponikvar, ... 2.00

Euclid, O. 2.00

Frank Boh, ... 4.00

Cleveland, O. 2.00

Matt Krizman, ... 5

**V slovenski fari sv. Štefana v Chicagu
praznuje Oltarno društvo svojo 60-letnico**

II. ganist ter povodnja), ki je Rev. Kazimiru Zakrajsku so dvignil cerkveni pevski zbor dō sledili z daljšo dobo službovanja v fari: Rev. Hieronim Knobled, rev. Anzelm Murn, rev. Bernard Ambrožič, rev. Edvard Gabrenja, rev. Leonard Bogolin (1948-1955), rev. Aleksander Urankar (1955-1958), rev. Tomaz Hoge (1958-1977), rev. Prikaz slovenskega Božiča v o-Klavdij Okorn (1977). Imenovani niso bili sami; pri fari sta v kviru "Christmas around the World" v Museum of Science bila spočetka dva, pozneje en and Industry v Chicagu. pomočnik-kaplan. Bili so to Vsak župnik je dal fari svoj mladi frančiškani, ki so službovali po nekaj let. Med najpo-membnejše pomočnike spada glasbeni strokovnjak rev. Ven-delin Špendov (komponist in or-

ganist ter povodnja), ki je Ameriški "toplinski lonec" je zidali Roller Ring. Rev. Tomaž Hoge se je lotil populne prenove cerkve same ter male cerkvence dvorane. Stroški so bili veliki. P. Tomaž je uvedel nov način nabirk. Vsi župniki so bili skrbni vodje Materinega, pozneje Oltarnega društva. Skrbeli so za notranjo-duhovno rast žena in mater ter upoštevali njihov velik vpliv v družinah. Slovenska žena ima že po tradiciji do duhovnikov veliko spoštovanje in zaupanje, zato je bilo vsa leta sodelovanje vodil in društva kar najlepše. Članice so skrbni zbirale prepotrebni denar ter izročale kar čedne vsote leta za letom — samo za potrebe cerkve.

Doba po drugi svetovni vojni

Prišlo je do velikih sprememb po vsem svetu; fara jih je tudi čutila. Ljudje tedaj še niso pozabili let gospodarske krize (1930), ki je močno prizadelata malega človeka. Žene so takrat ustanovile pomoč — Rafaelovo društvo, da so se nahranili v oblikli najpotrebejši. Tekom vojne je odšlo iz fare preko 300 mož in fantov na bojišča. Zavladala je skrb. Žene so organizirale podružnico Rdečega križa. Cerkev je bila ob raznih počasnostih nabito polna. Leta po vojni so polagoma zopet prinesla pomiritev in red. A veliki Chicago se je začel širiti na vzem, nastajala so lepa in urejena predmestja. Strnjeno slovenske naselbine okrog cerkve se je pričela razbijati. Mlajši so se selili ven, starejši so umirali. Stevilo faranov je začelo padati; a mnogi zunaj so fari ohrnali zvestobo in jo nadalje podpirali. Ostala pa je pri cerkvi še vedno precejšnja skupina, ki je hotela fari ohraniti za vsako ceno. Velike žrtve za ustavnost fare in za vzdrževanje cerkve so rodile veliko ljubezen. Samo tukaj je njihov dom.

Prihod novih Slovencev

Vsa leta med vojno in še prej let po vojni so bila poročila iz domovine Slovenije težka, komaj verjetna in navzkrižna. Kaj se pravzaprav tam godi? Pod krinko boja za narodovo osvobodenje izpod okupacije nastavljajo v fašistov s pomočjo zunanjih velikih sil leta 1945 približno oblast komunisti. Vojna leta so bila v Sloveniji leta strahote, kakršnih prej zgodovina ni poznala. Val Slovencev, ki so se borili v domovini za obstoj verskih vrednot, se je razlil po taboriščih v Avstriji in Italiji. Ti begunci ali razseljene osebe iz Slovenije so dobili v ZDA, Kanadi, Argentini in v Avstraliji svoj novi dom. Posamezniki in družine so prišli brez vsega tudi v faro sv. Štefana. Našli so stanovanje in delo. Obe strani — stari in novi — sta se morali prilagoditi in skupno delati. S prihodom novih v faro sv. Štefana sta obe strani — angleška in slovenska — postali izrazitejši; slovenska plat je postal močnejša in ojačena. Preteklost obeh — staronaseljencev in novonaseljencev — sta bili tako različni, da ni kmalu prišlo do soglasja med njimi.

Zupnik v fari je pa duhovnik za vse ljudi; čuti dolžnost in odgovornost za vsakega župljana. Treba je bilo obdržati ravnowese; fara je sicer slovenska, a je dvojezična in taka je še danes. Morda so se v župniji žene pri Oltarnem društvu prve znašle. Povabljajo so "nove" (ta naziv še vedno drži, čeprav poteka 30 let po prihodu in priče so skupaj moliti in delati. Ker nove niso znale angleškega jezika, so od takrat do danes obdržale slovenski jezik. Materini jezik je zmagal, kar potrjuje izrek, da kri ni voda. Hvala vam zato, dobre in uvidevne žene in matere!

V Ameriko je prišlo v tistem času mnogo pripadnikov različnih narodov — največ iz Evrope. S seboj niso prinesli samo lo za odobritev te pogodbe.

SLOVENIAN WOMEN'S UNION

MARY BOSTIAN

NATIONAL PRESIDENT

Invites you to attend the

18th National S.W.U. CONVENTION in Duluth, Minnesota, May 20-23, 1979

AIRPLANE DEPARTURE FROM CLEVELAND

GUESTS WELCOME —

(Phone Mary Bostian for further details — 481-4710)

NEW RELEASE

MAPLE HEIGHTS BUTTON BOX CLUB

presents

"POLKA JAM SESSION"

Album \$6.00

8-Track Tape \$7.00

Price includes postage and handling

Send check or money order to:

Maple Hts. Button Box Club, P.O. Box 9068

Maple Hts., OH 44137

Tel: 531-7933 34

Computerized
System 2000
Contact Lenses

J. F. OPTICAL CENTER

ONE DAY SERVICE ON REPAIRS
ONE WEEK SERVICE ON PRESCRIPTIONS

— REASONABLE PRICES —

JOHN FUDURIC

775 East 185th Street
Cleveland, Ohio 44119

GRDINA FUNERAL HOMES

1053 East 62 St. 431-2088

17010 Lake Shore Blvd. 531-6300

GRDINA FURNITURE STORE

15301 Waterloo Road 531-1235

ZELE FUNERAL HOMES

MEMORIAL CHAPEL

452 E. 152nd Street Phone 481-3118

ADDISON ROAD CHAPEL

6502 St. Clair Avenue Phone: 361-0583

Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo

BRICKMAN & SONS FUNERAL HOME

21900 EUCLID AVE. 481-5277

Between Chardon & East 222nd St. — Euclid, Ohio

MALI OGLASI

ODPRTO V NEDELJO

2-5 POP.

Ranč hiša s 3 ali 4 spalnicami na 23750 Effingham, v bližini Chardon Rd. in E. 238 St., delno zidana delno opančena z aluminijem, bližu svetišča. Veliko zemljišče.

Apply in person:

Kličite Milko, 261-1182

BOB ANDERSON REALTY

V najem

3-sobno stanovanje zgoraj, tudi 5-sobno stanovanje spodaj. V Collinwoodu blizu Marije Vnebovzete. Kličite 531-6351.

(44-50)

SHEETMETAL

LAYOUT/FITTER

Experience in miscellaneous fabrication of sheetmetal and light structural and plate. Must be able to work with prints. Overtime, high hourly rate. Must have at least 5 years experience. Position with advancement. Apply in person:

E & W Services, Inc.

7876 Enterprise Dr.

Mentor, Ohio

951-1500

(45-47)

Open Sun. 1-4

In Euclid. 1788 E. 232 St. off Chardon Rd. Ranch, 2 car attached garage. 3 Bedrooms, 2 baths. You must see inside to appreciate this lovely home.

Mini Farm

In Euclid. 21476 Lake Shore Plvd. No chickens here, but you can raise plenty of vegetables and fruits on this 500 foot deep lot. A lovely Colonial and 2 car garage to go with it. 50's.

Cameo Realty

531-2114

Always ask for Mary Stibick

Naprodaj

Dvodružinska hiša, 5-5, in 3 sobe spodaj, trojna garaža, na E. 74 in St. Clair Ave. \$14.900. Dvodružinska, 5-5, prenovljena garaža. Blizu Sv. Vida. \$18.000. Dvodružinska, 5-5, na E. 52 St. \$9.000.

*

1246 E. 71 St. — PRODANO

6801-03 Schaefer Ave.—PRODANO

6712 Bonna Ave. — PRODANO

5608 Prosser Ave.—PRODANO

Mi rabimo Vaš dom. Prodajalc

čakajo.

A.M.D. REALTY

6311 St. Clair Avenue

432-1322

(xF)

\$49,900

Ograje postavlja

Gradi in postavlja ter popravlja ograje, prodaja vseh vrst gradiva za nje. Preskrbi tudi geometrija, da izmeri vrt. Kličite ob vsakem času 391-0533.

F-X - 11 maj

LOW MAINTENANCE

Home is perfect for starting couple. Loads of new features, 3 bedroom bungalow on a nice deep lot with good shopping location.

\$25,900

JIM MROWCA REALTY, INC.

9210 Mentor Ave.

Mentor, Ohio 44060

255-3303 951-2100

Willowick

Open Sun. 2 to 5

401 Maplewood & W. Willowick Dr. Beautiful 6 room, aluminum sided bungalow. Furnished 2nd floor for in-laws. Completely decorated. New carpeting, divided basement. Finished rec room. 1 full and 2 - 1/2 baths. Fenced in yard, detached garage. Mid 50's.

Willowick

2 Separate parcels of land. One over 1 acre, other is 4.7 acres. Both zoned commercial residential.

Sentry One Realty, Inc.

943-6883 951-9951

GOTOVINO ZA

porcelan, srebro, dragulje, steklenino, umetnine, antično pohištvo. En kos ali celotno posest.

521-1584

OPEN SUNDAY 2-5

15910 MIDLAND AVE, N.E.

(East 159th off Holmes)

Attractive brick 2 family with 5 rooms each, full basement plus many extras. Near Slovenian Home, St. Marys church, schools. Drastically reduced for immediate sale. A rare income opportunity.

W. G. BARNES

REALTY

731-4333

John Petric 782 E. 185

Odprt v torek, četrtek in petek od 8. do 6. ure, v sredo od 8. do 1. ure, v soboto od 8. do 4. ure. Zaprt v ponedeljek

481-3465

Hiša naprodaj

Naprodaj je dvostanovanjska hiša na E. 60 St. južno od St. Clair Avenue blizu cerkve sv. Vida. Cena nizka zaradi hitre ureditve zapuščine. Stavite ponudbo. Za ogled in vsa pojedila kličite 481-8709.

MALI OGLASI

WELDER

Must be experienced in arc, mig and tig. Take pride in work for miscellaneous job shop fabrications. High hourly rate, overtime, excellent benefit package, steady work with variety.

Apply in person:

E & W Services, Inc.

7876 Enterprise Dr.

Mentor, Ohio

951-150

St. Mary's Parish -
Cleveland, Ohio

VENISON DINNER

Vaclav Beneš-Trebizsky:

KRALJICA DAGMAR

ZGODOVINSKI ROMAN

Na koncu dolinice se je beli prostran dvorec, podoben majhni vasici... Vse je bilo še lezeno, tudi stene. Strehe so bile na las podobne travnikom, samo da je njihovo zelenje prehajalo tu in tam v žoltorjavo... Vrh strel so bili šopki netreska in čudna gnezda, kakor bi jim bila v podlago vozna kolesa... Naenkrat so se vzdignile nad dvorem štorklje, zletele proti prihajalcem, jim nekolikokrat zakrožile nad glavami in se potem zopet polagoma spustile na strehe, ki dimnikom v ta velika gnezda...

V tem trenutku se je vse rnilo iz dvorca. Pred vsemi je stala visoka postava, oblečena v sivkasto haljo, ob bokih prevezano s širokimi rokavi, segajoča do kolena; glava mu je bila na kratko ostrižena, brke nad gorno ustnico bele, brada gola... Zahajajoče sonce mu je svetilo s svojimi žarki naravnost v oči, moral jih je nadsenčiti z desnicami.

"Oče Dobrogost! — Kdaj se že nisva videla! — Prinesite soli in kruh!"

In mož, ki je bil očividno gospod tega dvorca, je hotel gostom naproti... Toda naenkrat se je ustavil, njegovo oko je opazilo tudi mladega gospoda, štiri njegove spremjevalce, gospo, ki je bila na njegovi strani, in deklico, ki je ostala nekoliko bolj zadaj...

"Bog te blagoslovi, daj ti na polju žita v oblici in pod streho vso srečo... Kako se imaš, prijatelj? — Glej, mnogo let se že nisva videla! Obema se že bliža zima... Prihajam s prošnjo!"

"Pozdravljam te — vas vse — vzemite in pokusite."

Gospodar dvorca je ponudil gostom na lesenem, zelo umetno izrezljanim krožniku kruha in soli.

In vzelci so vsi in tudi pokusili vse.

V BLAG SPOMIN

15. OBLETNICE, ODKAR
NAS JE ZAPUSTILA NAŠA
LJUBLJENA SOPROGA,
MATI IN STARA MATI

ALICE YERAK

roj. ROZMAN

Umrla je 23. aprila 1964

Petnajst let je že minilo od tistega dneva, ko si odšla od nas za vedno. Ostali so nam le lepi spomini na Tebe in tiste srečne in krasne casce, ko smo bili vsi skupaj.

Zalujoci:

ANTON — soprog
ELSIE KOZAR — hčerka
RAY — sin
VNUKI IN VNUKINJE
BRATJE IN SESTRE
TRIJE VNUKI IN VNUKINJE
OSTALO SORODSTVO
Cleveland, O., 20. aprila 1979.

"Težko je povedati, toda mislo... In tudi to je zato, ker so spustili proti moji volji v grad onega zlodeja. — Ne vem, če ne bomo te ljubezni do bližnjega občutili vse."

Češke čete so se polagoma biale gradu. Na vznožju pobočja so obstala.

Načelniki so stopili k posvetovanju.

"In zdaj vas prosim, da greste dalje... Tvoje želje, oče Dobrogost, mi bodo v največje veseli! — Kdaj se že nisva videla!

— Midva sva si bila dobra prijatelja!"

Posestnik se je obrnil s tem besedami k ostalim prihajalcem.

"In sva še vedno?" je dostavil oče Dobrogost.

Premislil se je priljubil ta mož na prvi pogled. Gospo Adleti je tudi takoj ugajal ta kraj. V bratovem gradu se ji je zdelo kakor je ječi.

"In telo enega krije slovanska

moša! — Da se k takimle sorodnikom zateka naš pomirljivi stric? — Zato se mi bo moral zagovarjati iz obraza v obraz! —

— In Bog sam mi je priča, da ne bom poznal usmiljenja."

Pri teh besedah se je zarilo jeklo kakega pol čevlja globoke v zemljo.

(Dalje prihodnjič)

"Pozdravim te, gospod stric, na tvoji zemlji v češkem jeziku. Stisnem ti roko, da se ti zabliska v očeh."

"In res je to našinec! — Le poglej! — Zdi se mi, kakor da sem že nekje videl ta obraz..."

"Zakaj odlašamo! — Tako udarimo na utrdbel!"

(Dalje prihodnjič)

PEVSKI ZBOR KOROTAN

PRIREDI

Koncert v soboto, 28. aprila 1979

OB 7:30 P.M.

v Slov. Nar. Domu na St. Clair Ave.

IZBOLJŠAJTE SVOJE ŽIVLJENJE IN VARČUJTE!

V čem je razlika med posojilom Cleveland Trust za izboljšanje vašega doma in drugimi? Naše vam verjetno more prihraniti denar. Ali delate sami ali najamete gradbenika.

Izpolnite kupon in kako malo lahko stane izvršitev velikega izboljšanja v vašem domu. In

vašem življenju.
Ali pozvonite Cleveland Trust Money Bell® 687-4100. Dovolite nam pomagati vam na vse možne načine!

 CLEVELAND TRUST

Mail to: Cleveland Trust
Installment Loan Dept.
900 Euclid Avenue
Cleveland, OH 44101

Please have a loan officer call me at _____ is the most convenient time for me.

Name _____

Phone _____

YOU'RE WAY AHEAD WHEN YOU HEAD FOR SIMS

★ LESABRE
★ ELECTRA
★ CENTURY

★ REGAL
★ SKYLARK
★ SKYHAWK

★ RIVIERA

HEAD FOR SIMS ... Great Deals, Great Service,
and Total Satisfaction await you!...

Sims **Buick**
481-8800
21601 Euclid Ave.

4 - 5:30 p.m.
Slovenian Home on
Holmes Ave.

All proceeds to The Slovene Home for the Aged.
Donation \$7.00 — Tickets
available at St. Mary Rectory
761-7740

Some
research
"experts"
say you can't
taste the
difference
between
beers . . .
blindfolded.

What do you say?
WHEN YOU SAY BUDWEISER,
YOU'VE SAID IT ALL!

FLY DIRECT TO LJUBLJANA FROM CLEVELAND, CHICAGO, PITTSBURGH

Round trip air fare from \$489.00 to \$509.00

Departures from June 20 - September 15

From 10 days to 3 months

Optional European tours, car rental,

Special Group departures on scheduled airline DC-10
Jet Plane direct flight New York - Ljubljana

Slovenian Pilgrimage to Rome with audience with the Holy Father

Direct from Chicago and Cleveland — September 15-23
visiting Rome, Florence, Venice and Ljubljana,
host MONSIGNOR LOUIS BAZNIK

For reservations please call collect your nearest Kollander World Travel office:
Main office: 971 E. 185 St. Cleveland, Ohio 44119

KOLLANDER WORLD TRAVEL, Inc. since 1923

Telephone: (216) 692-2225

5792 N. Lincoln Ave. 77 Universal Rd. 19741 Van Dyke
CHICAGO, ILL. 60659 PITTSBURGH, Pa. 15235 DETROIT, MI.

(312) 878-1190 (412) 241-2425 (313) 366-4300

V molitvi se z ljubezijo spominjamo našega moža in očeta

MARIJANA JAKOPIĆ

ob prvi obletnici, ko je 20. aprila 1978
v Gospodu zaspal.

Hvaležni smo vsem, ki so obiskali njegov grob, se udeležili sv. maši, ki so bile darovane za njegov večni mir ali ga sicer vključevali v svoje molitve. Tebi, Marijan, pa hvala za ljubezen, s katero si nas povezoval v družino in za zgled, ki si nam ga dajal. Ostal boš v naših srcah in naših molitvah vse do srečanja v večnosti.

Tvoji: Jožica z Bernardko
in Gregorjem.

Izmil mi dušo boš kot prašno lice,
s poljubom zbrisal z lic solza boš sled.

Ko prost bom sleherne krivice,
za večnosti satovja zrel bom med.

(M. Jakopić)

Wickliffe, Ohio, 20. aprila 1979.

Slovene identity in Primorska -- a personal account

By DR. VLAMIMIR RUS

One of the strengths of American society is its pluralistic nature. It appreciates the rich heritage provided by many diverse cultural backgrounds. Slovene Americans, for example, can have national parishes, national homes, singing and dramatic societies, newspapers and other institutions to the extent they wish to have and to support them.

Yet this condition of freedom and appreciation of the differences among people we enjoy in America is not the case for so many of our brothers and sisters in Europe, in their own land.

The fact is that the Slovenes are the most divided nation in Europe. Only about two million strong, the Slovenes are split among four states: Yugoslavia, Austria, Italy, and Hungary.

For some thirteen centuries the Slovenes have withstood the pressure of their more powerful and numerous neighbors to penetrate further into the Slovene homeland. Most dangerous have been the Austrian and Italian attempts to assimilate the Slovenes to themselves in order to expand their respective territorial control to the Adriatic Sea and into the Balkans.

The basic method used to try to eliminate an ethnic group has been to enforce ignorance about itself. If a Slovene does not have the chance to realize he is Slovene, perhaps he will come to think of himself as German or Italian, or something else.

Thus for centuries the Slovenes incorporated into the Austro-Hungarian Empire were made to learn about the German, Hungarian, or Italian culture in those respective languages they had to learn if they wanted to be educated. There was no room for Slovene history or culture in such an educational program.

Only since about the middle 1800s did circumstances allow the appearance of schools with instruction in Slovene for most Slovenes in Austria-Hungary. Even this concession was allowed reluctantly, however, and there was constant obstructionism and even open opposition, especially from German nationalist elements.

After World War I most of Slovenia was included in the new Yugoslav state—called the Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes between 1918 and 1929.

More than one in four Slovenes were not permitted to join this Yugoslav state. The largest number were compelled to become part of Italy, which seized the entire Primorska area. Many others remained part of the new Austrian repub-

lic—the Korošči.

Although peace treaties and other international agreements were intended to safeguard the national rights of the Slovene and other minorities in the post-WWI Europe, these commitments were not honored.

Slovene institutions in Austria and Italy were abolished or, at best, severely restricted. The tool of ignorance about oneself was applied systematically for assimilation purposes. Terror and violence were used to eliminate all vestiges of the Slovene presence in Italian Primorska and Austrian Korošča. Although there has been much less violence, the Slovene areas of Italy and Austria since World War II have faced constant legal and economic pressure from the dominant majorities.

I remember my own childhood in the inter-war period. We spoke Slovene at home but dared not utter one Slovene word outside it. Only Italian! School instruction was only in Italian—so you did not even know how many of your classmates were like yourself—non-Italians.

Even names were changed forcibly into Italian-sounding ones. So one could not suspect that a person was really a Slovene. In school the pupils learned (in Italian) much about Italy and its culture and about the rest of the world. But there was not one word about yourself and the Slovenes.

For many young Slovenes this led to an identity crisis—who were they? Everyday, at home, they were reminded they were not Italian. In school and officially they were supposed to see themselves as Italian. And yet the term used most commonly by Italians for them was the demeaning "shchiavo" (slave).

In such a situation the Slovenes of Primorska persevered as best they could, as was true of me and my family. Within our own group (family, close relatives, friends) Slovene identity was felt and cultivated particularly through oral traditions—folk tales, poems, sayings, proverbs, and, most deeply and beautifully, through songs.

In the countryside—as opposed to the isolation of city dwellers—the situation was somewhat easier because the population was less mixed, more homogeneous and, particularly in religious activities, the Slovene identity was expressed more directly in prayer, sermons, and singing. The Catholic Church was the bastion of national survival.

Still, the official system was Italian and Slovenes were under steady pressure to assimilate, to identify as Italians. To obtain a job you better be Italian. To be accepted socially and avoid

second-class status, be Italian. There were tangible benefits to those who assimilated. On the other hand, there was discrimination, economic, political, and social, against those who refused to go along.

What is most important for all Slovenes to understand is that the Slovenes living in the border areas under Austrian and Italian control are and remain Slovenes through a conscious act of individual decision that, in most cases, causes them hardship. And by remaining Slovenes—at great personal cost and sacrifices—these "marginal" Slovenes in fact have defended and protected the central core of Slovenia from foreign assimilative pressures and have made possible the flourishing of the Slovene nation and culture as we know it today.

Regrettably, this simple fact is not appreciated by the majority of "core" Slovenes who are not such by conscious choice and who even—ironically—are tempted to look down at the second-class, imperfect, "marginal" Slovenes in Korošča and Primorska.

What an emotional event it was for me, a "marginal" Slovene, to discover once on a ski outing that the beautiful mountain area was Slovene. All the external appearances were Italian—but the sermon in Church at Sunday Mass was in Slovene, and so were the prayers and singing.

I still remember clearly what a boost this "epiphany" was to the consciousness of my own self. And each such subsequent discovery solidified my personal determination to withstand Italian assimilative pressures and temptations.

It is in this context that one appreciates more deeply the value attached to every expression of one's own being that is transmitted through the love and dedication we find in our choral societies, drama groups, schools, churches, and other institutions. They contribute most preciously to the living impulses of the Slovene national being in the Slovene lands, particularly those exposed to foreign pressures.

Let us, then, show our appreciation for two such groups that are presently touring several Slovene communities here in America.

Both the Standrež drama club and the Hlede musical ensemble are from the Gorica area that has been and still is under heavy pressure from the dominant Italian system. They are two of many similar groups that sustain the efforts of Slovenes to maintain their identity and they deserve our gratitude and support.

Memo: From Madeline

By
Madeline
Debevec

Road.

Included will be a gourmet dinner, choice of strip steak or lobster tails, open bar, canapes and hors d'oeuvres, coffee and sweets at 11:00 p.m. Surprise entertainment. Music by Jeff Pecon.

Cost is \$20 per person.

For reservations call Fran Hrovat 261-7923 or Mary Péterlin 261-2487. Reservations deadline, Monday, April 23.

Jean and Raymond Matjasic, Jr., 7311 Trotter Lane, Mentor, Ohio announce the birth of a daughter, Heather Anne, on March 27, weighing in at 5 lbs. and 5 oz.

Congratulations!

Victor Drobnić, a student in St. Louis, Mo. enjoyed the Easter Holiday visiting his mom Gene Drobnić and family in Cleveland.

Slovenian Men's Chorus will present its annual spring concert at 4 p.m. April 22 at the Slovenian Society Home, 207-13 Recher Ave.

Director is John Rigler.

The Jeff Pecon Orchestra will play for dancing following the concert. Admission is \$3.00.

Tickets can be purchased at Tony's Polka Village, 971 E. 185; Slapnik Florists, 6620 St. Clair or at the Slovenian Home.

Florence Hlabse has joined Leo Baur Realtor, Century 21.

Florence has successfully completed her college courses in real estate principles and practices, real estate law and Century 21's 35-hour neighborhood professional sales training course. Florence and her husband reside in the Sherwood Hills area of Euclid, Ohio.

Edward Hocevar, son of Mr. and Mrs. Edward Hocevar of Euclid, received a B.S. in applied science at Youngstown State University.

He is a law enforcement

(Continued on page 6)

LOJZE HLEDE ENSEMBLE AT SLO HOME APRIL 22

The group was organized in 1967 by Lojze Hlede with the cooperation of his brothers Edi and Bruno. As others joined to complement the original trio the new ensemble was able to make its first public appearance in a year's time at the Slovenian Home in Gorizia, Italy. Initially they concentrated on modern music but soon realized that their audience preferred the old Slovenian folk songs and music over modern jazz and rock.

The change to the "old love" brought them an almost immediate success. The group had over 200 public appearances in Gorizia, Trieste and elsewhere in the Slo-

venian border region of Italy. They participated in various local music festivals of Northeastern Italy. They successfully competed at the famous Slovenian Ptuj Festival and at the Karlovac Festival in Croatia, Yugoslavia. They frequently play for the Slovenian radio station in Trieste. Last year they appeared in Zurich, Switzerland at a Mother's Day Festival. In 1973 the studio of RTV Ljubljana recorded their first album.

The group is not only active in playing the music, they are also good organizers. It was their idea to establish a festival of Slovenian folk songs and music for Slovenian groups living in Italy and

Favorite Recipes

CHERRY CAKE

3 sticks oleo
1 cup sugar
8 eggs
3 cups flour
1 teaspoon Baking Powder
1 can cherry pie filling

Beat oleo and sugar together. Then add eggs one at a time and beat well together, then add sifted flour with B. Powder and stir well.

Place 1/4 of the batter in a well greased floured pan. Put cherry pie filling on top and the rest of the batter drop by teaspoon on top and bake in an oblong pan at 350 degrees for 1 hour.

Mitzi Hegler
Cleveland, Ohio
It's good with lemon pie filling or any other.

Memo... From Madeline

major.

Congratulations!

TO:

A VENISON DINNER, sponsored by St. Mary's Church (Collinwood) for the benefit of the Slovene Home for the Aged, Cleveland, Ohio will be served in the Slovene Home on Holmes Ave. on April 29 from 4:00 to 5:30 p.m.

Tickets are on sale in the rectory and at the church doors after Sunday Masses.

If you cannot attend, but would like to assist this worthy cause — donations will be accepted.

Slovenian Women's Union Branch 41 of Cleveland, Ohio will honor **Justine Girod** as the "Mother of the Year" on Sunday, April 29.

There will be a 10:30 Mass at St. Mary's Church. At noon a dinner and reception will take place at the Slovenian Workmen's Home on Waterloo Rd. Mary Dolsak is preparing the dinner and members are baking the desserts.

Donation is \$5.00 for the dinner. Please phone Valeria Fortuna 531-5191.

All members and friends of Branch 41 are most cordially invited to attend!

BIRTHDAY GREETINGS

Frances Chukayne was 79 years young on April 11.

Frank Chukayne of Euclid, Ohio (April 14).

Diane Chukayne (April 22)

Josephine Levstik (April 27)

Joe Kokal, Jr. of Aurora, Ohio (April 28)

Emma Millavec (April 22)

Beth Opalich Regalo (April 20)

Stevie Opalich (April 28) of Mayfield Village.

Patricia Chiappetta of Richmond Heights, Ohio will celebrate her special day on April 27. Fondest greetings are being sent her way from parents Steve and Alice Opalich of Cape Coral, Florida, hubby John, daughters Stephanie and Stacey, relatives and friends.

Anton Yerak was 85 years young on April 19. Best wishes from his two children, 10 grandchildren and six great grandchildren.

Mary Sustarsic of Cleveland Ohio, was 66 years old on April 13.

A speedy recovery to Jake Strelak from friends and relatives. Jake is a patient in Richmond Heights General Hospital.

THE HOLY LAND TOUR

By Tony Petkovsek

HAPPENINGS IN THE POLKA AND SLOVENIAN WORLD.

The Slovenian Society Home, Recher Avenue Clubroom, has new managers with musician Mark Habat and his mom Diane at the helm. They replace Tony and Rose Cvelbar and family who retired. The Cvelbars were given tribute by the board of directors and also from the many patrons of the club including many of the area's leading musicians. Best of luck to the Habats in their new endeavor.

That popular Slovenian Home in Euclid will commemorate its 60th anniversary with a gala celebration

on May 19 and 20. A multicultural event on the Sunday will also salute Euclid's Mayor of Slovene ancestry, Tony Sustarsic.

The United Slovenian Society recently staged another blood bank drive at Slovene Workmen's Home on Waterloo Road. The Red Cross wrote a feature in its news publication stating that "Polkas and Potica" were the order of the day as button box players entertained and potica was distributed during the blood giving. John Strancar of Hillgrove and Al Pestotnik of E. 272 St. headed up this effort.

Plans are being formulated for the second annual "Old World Festival" sponsored by the E. 185 St. Business Association, August 1 to August 5. The committee is looking for interested community and especially ethnic groups to man international food booths and the like with profits going to individual organizations.

Bill Randle is promoting a "Swap and Shop" at St. Joe's during the fest which will benefit the school and Slovene Home for the Aged and the second Viking Run will incorporate the name of basketball hero Clark Kellogg in its title. A mammoth parade is also on the agenda. Any interested groups who would like to participate in the festival should contact me at 481-7512.

Singer Eddie Kenik of Euclid will sing his Slovenian selections at a performance at SNPJ's Campsite, Enon Valley, Pennsylvania on Sunday, April 22. For the first time in several years he will be accompanied by the Eddie Buehner Band, the group he formerly recorded several albums with. It seems the committee wanted that combination for this performance. Will this start a trend for Eddie to revert back to his original sound?

The very vivacious Jan Jones becomes the hostess on the popular TV-5 "Morning Exchange" program as of Monday, April 23. Jan had been seen on weather reports and also as a hostess on TV-8's "Noontime" until a short time ago. She is the daughter of Mr. and Mrs. John Paulich of Paulich Specialty on Waterloo Road.

Recently retired **AMLA** supreme president, John Susnik, will be honored at a testimonial banquet on Sunday, April 29, at the Slovenian Home on St. Clair. The AMLA, American Mutual Life Association, and all Ohio fraternal, established a beautiful 110 acre recreation center in Leroy Township during Susnik's tenure. He was succeeded by attorney Stanley Zihel. John Susnik lives at 18012 Marcella Drive.

AIR ED GOOD FRIDAY. Last Friday we featured the highlights of the recent pilgrimage that Monsignor Baznik and I conducted to the Holy Land, on my radio show, WZAK-FM-93.

SISTER MARY LUKE (TERCEK) MARKS 50 YEARS

On April 29 Sister Mary Luke (Tercek) will celebrate her Golden Jubilee as a member of the Ursuline Nuns at the Ursuline Educational Center at Pepper Pike, Ohio.

She is the daughter of the late Luke and Johanna Tercek, Collinwood pioneers, who were instrumental in organizing and building St. Mary Parish on Homes Ave. Sister Luke, who participated in many of the church activities and organizations, graduated from St. Mary School and was the first to enter a religious order from that parish. She taught in a number of schools in the Cleveland Catholic Diocese. Before entering the convent she was employed at the New York Central Railroad and the Slovenian Cooperative Stores.

She is the sister of Jennie Skerl, Luke (deceased), Charles, John, Amelia, Joseph and Josephine Reagan, all of whom, at one time or another were active in St. Mary Parish.

Portions of a special Good Friday Mass with the Monsignor that was done right in Jerusalem plus the actual "Stations of the Cross" was aired. The highlight was at the actual sight of Mount Calvary and Christ's Tomb in the Church of the Holy Sepulchre.

Fifty-one people journeyed through Israel from March 27 through April 5. Frank Novak brought contrast to the tour by the impromptu playing of his button accordion which led the Slovenian singing and dancing at various locations, another first.

LOU TREBAR JOINS JOEY MISKULIN. Accordionist Lou Trebar, whose main claim to fame was his 30 year association with the John Pecon Orchestra, has joined with the Joey Miskulin Orchestra and will be appearing weekends at Miskulin's Lounge, 832 E. 200 Street.

Lou had been free lancing somewhat with the Don Slogar Orchestra and he has also led various tours with his chromatic accordion playing. He is planning his fourth tour to Acapulco, Mexico later this year.

It will be interesting to hear the blending of Lou's chromatic with Joey's piano accordion, a sound reminiscent of the former Yankovic-Pecon Band.

MAPLE HEIGHTS BUTTON BOX CLUB RECORD. A new "Polka Jam Session" album with the Button Box Club from Maple Heights, Ohio was recently released.

The group was organized in 1977 by Andy Hocevar and consists of twelve members. Two of the female accordionsists, Rose Braidich and Marijo Zipple, also do vocals.

The first LP contains several standards plus the following originals: "Maple Heights Polka" and "Loretta's Waltz" by Jim Golick plus "Marijo's Walz" by Marijo Zipple.

In addition to her religious work, her hobby is collecting postage stamps. She is very proud and busy helping Sr. Mary Grace to build an outstanding Stamp Collection at Ursuline College.

S.H.A. Auxiliary Vanity Fair set for April 26

The Slovene Home for the Aged Auxiliary is sponsoring a "Vanity Fair" on Thursday, April 26 at St. Mary's School Auditorium, Holmes Ave., Cleveland, Ohio, at 6:30 p.m.

A light supper will be served. Tickets are \$3.00 and may be purchased by calling Fran Mauric at 531-6393 or from any member.

COLONEL GRILL RETIRES FROM U.S. AIR FORCE

Col. Alan J. Grill, former commander of 3785th Field Training Group, will be retired from Air Force active duty during a formal retreat ceremony recently in front of the Center headquarters building 402. He accepted a position as assistant dean of education at Pennsylvania State University.

Colonel Grill came to Shepard in September 1977 and served as deputy commander of Technical Training Deputate before assuming command of 3785th FTG.

A native of Cleveland, Ohio, Colonel Grill holds a master of business administration degree from the University of Chicago.

He is a command pilot with more than 4,000 hours flying time in jet aircraft. He is recognized as an "Able Toastmaster," the highest rating

attainable in the Toastmaster International Organization.

He became an "Honorary Chief" last month during the second gathering of the Chiefs and Eagles, an informal group composed of all colonels and chief master sergeants at Sheppard. Colonel Grill was recognized by the chiefs for his outstanding support of NCOs.

His Military decorations include the Distinguished Flying Cross, Meritorious Service Medal, Air Medal with five oak leaf clusters, Air Force Commendation Medal with two oak leaf clusters, Presidential Unit Citation with one cluster, Vietnamese Campaign with five battle stars and the Vietnamese Cross for Gallantry and palm.

He is the son of Mrs. Mary Strazisar of 19102 Arrowhead Ave., Cleveland, Ohio.

INVITATION guest appearances by two cultural groups from GORICA

DRAMATIC CLUB "ŠTANDREŽ"

"Comedy about Comedy"

Friday, April 20, at 7:30 p.m. - St. Vitus Auditorium
(611 Glass Ave.)

DANCING - SOCIAL HOUR TO FOLLOW —
MUSIC BY LOJZE HLEDE ENSEMBLE

ADMISSION: \$3.50

and,

CONCERT BY THE "LOJZE HLEDE" ENSEMBLE

Sunday, April 22, at 3:30 p.m. -

Slovenian National Home

(East 64th and St. Clair Ave.)

DANCING — SOCIAL HOUR TO FOLLOW

— MUSIC BY LOJZE HLEDE ENSEMBLE

ADMISSION: \$6.00 and \$5.00

"Vsi vabljeni"

COME AND SEE YOUR NEIGHBORHOOD

FURNITURE STORE

MELODY MART

14904 Lakeshore Blvd.

Cleveland, O. Tel. 481-4224

"Discount Prices on Quality Furniture"

SPRING SPECIAL:

Mattresses, starting at \$69.00 each

75¢ OFF ANY NEW PRESCRIPTION
6411 SUPERIOR 431-1035
norwood pharmacy
808 E. 185 531-9188
75¢ POPUSTA TRI VAŠEM NOVEM RECEPITU
75¢

DENNIS KUCINICH IS FIGHTING FOR YOUR NEIGHBORHOOD!

"Redlining and blockbusting have undermined our communities and destroyed our neighborhoods. It's time for the City and the neighborhoods to fight back."

MAYOR DENNIS J. KUCINICH

HAVE YOU BEEN REDLINED?

Have you ever tried to get insurance, a home improvement or mortgage loan from a bank and been told there's nothing available?

If so, you may have been discriminated against because of the neighborhood where you live!

It's a fact, some banks, real estate and insurance companies treat the people from some neighborhoods differently than others. Maybe that's why you may have been turned down when you tried to get insurance or a loan.

DENNIS KUCINICH WANTS TO STOP UNFAIR HOUSING PRACTICES!

The Mayor has started a new telephone hotline service to explain your rights and take action to help you if you've been treated unfairly because of where you live or where you want to live. If you have a complaint, call us today! The City of Cleveland will fight for your right to fair and decent housing!

CLEVELAND FAIR HOUSING HOTLINE: 664-2055

CITY OF CLEVELAND

Department of Community Development

DENNIS J. KUCINICH, Mayor

BETTY GRDINA, Director